

Minister Klimatu i Środowiska

DIŚ-I.050.10.2024.AK
3120011.12174176.9849971
Warszawa, 15-04-2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Pani Posel Magdaleny Łośko w sprawie miejsca nielegalnego nagromadzenia odpadów w Janowcu Wielkopolskim (K10INT2191), poniżej przedstawiam stosowne informacje przygotowane w porozumieniu z Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska (dalej: GIOŚ).

Na wstępie należy zaznaczyć, iż operowanie wykorzystywanym m.in. w przedmiotowej interpelacji pojęciem „nielegalnych składowisk odpadów niebezpiecznych” jest mylące i nieprecyzyjne, stąd nie powinno być stosowane, w szczególności w informacjach, które mogą zostać przekazane do opinii publicznej. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 25 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.), (dalej: ustawa o odpadach), przez składowisko odpadów rozumie się „obiekt budowlany przeznaczony do składowania odpadów”, a nie każde miejsce, gdzie zlokalizowane są odpady. Szczegółowe wymagania dotyczące składowisk odpadów reguluje natomiast odrębne rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2022 r. poz. 1902). W analizowanym przypadku mamy do czynienia z „miejscem nielegalnego nagromadzenia odpadów”, którego nie należy utożsamiać ze „składowiskiem odpadów” i to tym pojęciem operuje Minister Klimatu i Środowiska przy udzielaniu przedmiotowej odpowiedzi.

Z informacji uzyskanych od Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska (dalej: Kujawsko-Pomorski WIOŚ), wynika, że w 2010 r. przeprowadził on kontrolę działalności prowadzonej na prywatnym terenie przy ul. Nowej w Janowcu Wielkopolskim. W wyniku kontroli wydane zostało zarządzenie pokontrolne, którym zarządzono uporządkowanie miejsca magazynowania odpadów zgromadzonych na terenie magazynu w Janowcu Wielkopolskim. Podmiot poinformował o realizacji zarządzenia. Ponadto po przeprowadzonej kontroli Kujawsko-Pomorski WIOŚ wystąpił w trybie art. 17 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska do Starosty Żnińskiego przekazując informacje o ustaleniach kontroli. Pierwsze działania w sprawie porzucenia odpadów na przedmiotowym terenie Kujawsko - Pomorski WIOŚ podjął w 2013 r. W związku ze zgłoszeniem interwencyjnym w dniu 11 września 2013 r. przeprowadzono wizję lokalną na terenie magazynu znajdującego się przy ul. Nowej w Janowcu Wielkopolskim oraz jego otoczenia. Wizja została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli Starostwa Powiatowego w Żninie oraz Policji z Janowca Wielkopolskiego. W toku wizji lokalnej uzyskano informacje, iż odpady zostały zebrane, a następnie porzucone w magazynie. W trakcie oględzin pobrano próbę gleby z miejsca sąsiadującego z magazynem. Wyniki badań zostały przekazane Komendantowi Komisariatu Policji w Janowcu Wielkopolskim, Staroście Żnińskiemu, Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Bydgoszczy oraz właścicielowi terenu.

Magazynowanie odpadów na przedmiotowym terenie prowadzone było na podstawie decyzji Starosty Żnińskiego udzielającej zezwolenia na zbieranie odpadów. Przedmiotowa decyzja została cofnięta decyzją Starosty Żnińskiego z dnia 18 grudnia 2013 r. Należy wskazać, że zgodnie z art. 47 ust. 5 ustawy o odpadach posiadacz odpadów, któremu cofnięto zezwolenie, jest obowiązany do usunięcia odpadów i negatywnych skutków w środowisku lub szkód w środowisku w rozumieniu ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, w ramach prowadzonej działalności objętej tym zezwoleniem, na własny koszt, w terminie wskazanym w decyzji, o której mowa w ust. 2 ustawy o odpadach. Jednocześnie jak wskazuje art. 26 ustawy o odpadach, w pierwszej kolejności, to posiadacz odpadów jest obowiązany usunąć odpady z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania lub magazynowania. W przypadku niewykonania ww. obowiązku przez zobowiązanego, organy ochrony środowiska wydają decyzję nakazującą ich usunięcie, a także – w razie potrzeby – przeprowadzają postępowanie egzekucyjne w administracji oraz wykonanie zastępcze wydanej decyzji. Natomiast w przypadku, gdy ze względu na zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska konieczne jest niezwłoczne usunięcie odpadów, właściwy organ administracji publicznej podejmuje działania polegające na usunięciu odpadów i gospodarowaniu nimi (art. 26a ust. 1 ustawy o odpadach). Mając na uwadze art. 26a ust. 2 pkt 2 ustawy o odpadach, wskazać należy, iż w przypadku, gdy obowiązek usunięcia odpadów powstał w związku z wydaniem decyzji o cofnięciu decyzji związanej z gospodarką odpadami, stwierdzeniem nieważności, uchycieniem lub wygaśnięciem decyzji związanej z gospodarką odpadami organem podejmującym działania polegające na usunięciu odpadów jest organ właściwy do wydania tej decyzji. Organem właściwym do podjęcia działań w przedmiotowej sprawie jest Starosta Żniński, z uwagi na fakt, że obowiązek usunięcia odpadów powstał w wyniku decyzji Starosty Żnińskiego z dnia 18 grudnia 2013 r., w sprawie cofnięcia zezwolenia na zbieranie odpadów udzielonego decyzją z dnia 30 marca 2011 r.

W związku z sygnalizowanym wielokrotnie przez Starostę Żnińskiego brakiem funduszy na usunięcie ww. odpadów w trybie wykonania zastępczego Kujawsko-Pomorski WIOŚ w dniu 29 maja 2014 r. skierował do ww. organu pismo informujące o programie GIOŚ oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej dotyczącym likwidacji tzw. „bomb ekologicznych” oraz o procedurze zgłaszania nowych obiektów do ww. programu.

Ponadto Kujawsko-Pomorski WIOŚ w dniach 16 września 2015 r., 20 stycznia 2016 r. oraz 29 lipca 2016 r. w celu zbadania oddziaływania odpadów zdeponowanych w magazynie na najbliższe otoczenie, wykonał badania jakości powietrza atmosferycznego w otoczeniu miejsca magazynowania odpadów. Jednocześnie w ww. dniach przeprowadzono również wizje lokalne terenu, mające na celu ocenę zabezpieczenia budynku magazynowego oraz identyfikację ewentualnych nowych źródeł zanieczyszczeń. W wyniku przeprowadzonych oględzin stwierdzono, że stan budynku nie uległ zmianie.

W styczniu 2017 r. przeprowadzono oględziny magazynu, w którym zgromadzono odpady wraz z pomiarami powietrza w otoczeniu hali. We wrześniu 2020 r. Kujawsko-Pomorski WIOŚ przeprowadził wizję lokalną wraz z badaniami prób gleby pobranej z ww. miejsca. W marcu 2021 r. w odpowiedzi na pismo Kujawsko-Pomorskiego WIOŚ, Starosta Żniński poinformował, że w związku z ustaleniem sprawców czynów zabronionych, a tym samym posiadaczy odpadów, roszczenia wobec Powiatu Żnińskiego uznaje się za bezpodstawne a po uprawomocnieniu się wyroku skazującego Sądu Okręgowego we Włocławku w powyższej sprawie, podjęte zostaną czynności egzekucyjne wobec skazanych o zapłatę za usunięcie odpadów z magazynu w Janowcu Wielkopolskim.

Następnie w dniu 9 lipca 2021 r. Kujawsko-Pomorski WIOŚ przeprowadził kolejne oględziny na przedmiotowym terenie. W trakcie oględzin ustalono, że stan miejsca magazynowania odpadów nie uległ zmianie.

W odpowiedzi na pismo Kujawsko-Pomorskiego WIOŚ z dnia 11 sierpnia 2022 r., Starosta Żniński podtrzymał stanowisko, iż wszelkie roszczenia wobec Powiatu Żnińskiego są bezpodstawne, gdyż znany jest sprawca czynów zabronionych i właściciel odpadów oraz, że finansowanie usunięcia przedmiotowych odpadów nie może naruszać zasady „zanieczyszczający płaci”, gdyż w ocenie tego organu może stanowić zachętę dla takich procederów.

W dniu 2 sierpnia 2023 r. Kujawsko-Pomorski WIOŚ przeprowadził czynności kontrolne na przedmiotowym terenie wraz z przedstawicielem Starostwa Powiatowego w Żninie, właścicielki terenu oraz jej pełnomocnikiem. W toku oględzin wykonano oblot bezzałogowym statkiem powietrznym.

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, iż przedmiotowe miejsce nielegalnego nagromadzenia odpadów w Janowcu Wielkopolskim pozostaje pod nadzorem Inspekcji Ochrony Środowiska. Jak zostało wskazane powyżej działania w zakresie zobowiązania posiadacza odpadów do ich usunięcia lub wykonanie zastępcze (art. 26, art. 26a, art. 47 ustawy o odpadach) należą do kompetencji samorządów, organów ochrony środowiska właściwych do wydania decyzji w zakresie gospodarowania odpadami lub właściwych terenowo regionalnych dyrektorów ochrony środowiska, w niniejszej sprawie organem takim jest Starosta Żniński.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM